

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2023

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο:

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.
3. Αποστολή και καθήκοντα Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
4. Διοικητικός και επιχειρησιακός έλεγχος Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
5. Απόκτηση της ιδιότητας του Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
6. Τήρηση Ειδικού Μητρώου Εθελοντών.
7. Αστική ευθύνη.
8. Υποχρεώσεις εργοδότη.
9. Υποχρεώσεις Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
10. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
11. Αποζημίωση ή χορήγηση σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
12. Παύση, αφαίρεση ή αναστολή ιδιότητας Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.
13. Έναρξη Ισχύος.

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2023

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμμετοχής Εθελοντών σε Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης Νόμος του 2023.

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Εθελοντής Έρευνας και Διάσωσης» ή «Εθελοντής Ε-Δ» σημαίνει πρόσωπο το οποίο παρέχει εθελοντικά υπηρεσίες στο ΚΣΕΔ κατά τις επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης και αποκτά την ιδιότητα του Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4·

«Ειδικό Μητρώο Εθελοντών Έρευνας και Διάσωσης» σημαίνει το μητρώο που τηρείται στο ΚΣΕΔ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6.

Επίσημη Εφημερίδα,
Παράρτημα Τρίτο (I):
2.7.2021.

«Επικουρικά μέσα Έρευνας και Διάσωσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 3(γ) του περί Μονάδων Έρευνας και Διάσωσης Διατάγματος του 2021·

«Επιχείρηση Έρευνας και Διάσωσης» σημαίνει συντονισμένη επιχείρηση από κέντρο διάσωσης με σκοπό τον εντοπισμό ατόμων που κινδυνεύουν και τη διάσωσή τους παρέχοντας αρχικά ιατρικές ή άλλες φροντίδες και μεταφέροντάς τους σε ασφαλές μέρος·

«Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης» ή «ΚΣΕΔ» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 6 (1) του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979 (5(III) του 1994 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου του 1994, όπως αυτός 13(III) του 2007· εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«Πρωτεύοντα μέσα Έρευνας και Διάσωσης» έχουν την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 3(α) και 3(β) του περί Μονάδων Έρευνας και Διάσωσης Διατάγματος του 2021·

«Περιοχή ευθύνης» του Κέντρου Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 5 του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου του 1994, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Όροι που χρησιμοποιούνται στον παρόντα Νόμο και δεν ερμηνεύονται ρητά σ' αυτόν, έχουν την έννοια που αποδίδεται σ' αυτούς από τον περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο του 1994, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Αποστολή και καθήκοντα Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

3.- (1) Εθελοντής Ε-Δ έχει ως αποστολή την συμμετοχή σε επιχειρήσεις Ε-Δ, υπό τον συντονισμό του ΚΣΕΔ με σκοπό την έρευνα και διάσωση ζωής που τίθεται σε κίνδυνο, συνεπεία αεροπορικού ή ναυτικού ατυχήματος εντός της Περιοχής Ε-Δ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(2) Η ιδιότητα του Εθελοντή Ε-Δ είναι τιμητική και ο Εθελοντής Ε-Δ δεν αμείβεται για την υπηρεσία του.

Διοικητικός και επιχειρησιακός έλεγχος Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

4. Εθελοντής Ε-Δ υπάγεται διοικητικά και επιχειρησιακά στο ΚΣΕΔ κατά την εκτέλεση των επιχειρήσεων Ε-Δ.

Απόκτηση της ιδιότητας του Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

5. - (1) Πολίτης της Δημοκρατίας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας, ο οποίος δεν έχει συμπληρώσει το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας του και διαμένει μόνιμα στη Δημοκρατία κατά την τελευταία τουλάχιστον τριετία, δύναται να αποκτήσει την ιδιότητα του εθελοντή Ε-Δ, εφόσον πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Είναι έφεδρος της Μονάδας Υποβρυχίων Καταστροφών της Εθνικής Φρουράς και μέλος του Συνδέσμου Εφέδρων Βατραχανθρώπων Κύπρου (ΣΕΒΑΚ)· ή

(β) είναι έφεδρος Καταδρομέας της Εθνικής Φρουράς και είναι μέλος του Εθελοντικού Τμήματος Εκτάκτων Αναγκών (ΕΤΕΑ),

του Παγκύπριου Συνδέσμου Εφέδρων Καταδρομέων (ΠΣΕΚ)-
ή

- (γ) είναι πρόσωπο που κατέχει διπλώματα πρώτων βοηθειών, ναυαγοσωστικής, αυτόνομης και ελεύθερης κατάδυσης αναγνωρισμένα από την αρμόδια αρχή για έκαστο από αυτά, και τα οποία καθορίζονται αναλυτικά σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, κατόπιν εισηγήσεως του ΚΣΕΔ.

(2) Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εθελοντή Ε-Δ υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο, με έντυπο που καθορίζεται σε Κανονισμούς, αίτηση προς το ΚΣΕΔ, το οποίο αποφασίζει σχετικά και ενημερώνει τον αιτητή.

Τήρηση Ειδικού
Μητρώου
Εθελοντών.
125(Ι) του 2018.

6. Τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, στο ΚΣΕΔ τηρείται ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο καταχωρούνται τα απαραίτητα στοιχεία των εθελοντών Ε-Δ.

Αστική Ευθύνη.

7. Εθελοντής Ε-Δ δεν ευθύνεται έναντι τρίτου ή της Δημοκρατίας, για οποιαδήποτε βλάβη σε πρόσωπο, απώλεια ή ζημιά που προξενείται από πράξη ή παράλειψή του κατά την παροχή εθελοντικών υπηρεσιών στο ΚΣΕΔ στην περιοχή Ε-Δ της Κυπριακής Δημοκρατίας, εφόσον ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Υποχρεώσεις
Εργοδότη.

8. Εργοδότης επιτρέπει σε Εθελοντή Ε-Δ, να συμμετέχει σε επιχείρηση Ε-Δ, όταν καλείται από το ΚΣΕΔ, η διεξαγωγή της οποίας αποδεικνύεται με την εντολή κινητοποίησης των Πρωτευόντων και Επικουρικών μέσων Ε-Δ.

Υποχρεώσεις
εθελοντή Έρευνας
και Διάσωσης.

9.-(1) Οι Εθελοντές Ε-Δ συμμετέχουν σε επιχειρήσεις Ε-Δ, μόνο κατόπιν λήψης εντολής κινητοποίησής τους από το ΚΣΕΔ.

(2) Κατά την διάρκεια οποιασδήποτε επιχείρησης Ε-Δ, οι Εθελοντές Ε-Δ ενεργούν αποκλειστικά σύμφωνα με τις οδηγίες του ΚΣΕΔ και ακολουθούν και εφαρμόζουν τις διατάξεις και διαταγές που περιλαμβάνονται στα Σχέδια που συντάσσονται από το ΚΣΕΔ και αφορούν την εκτέλεση επιχειρήσεων Ε-Δ.

(3) Ουδείς εθελοντής είτε μεμονωμένα είτε μέσω συμμετοχής του σε Μη Κυβερνητική Οργάνωση ή Σωματείο ή Εθελοντική Ομάδα, δύναται να διεξάγει επιχειρήσεις Ε-Δ εντός της Περιοχής Ευθύνης Ε-Δ της Κυπριακής Δημοκρατίας, χωρίς την έγκριση του ΚΣΕΔ:

Νοείται ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με το παρόν εδάφιο, η ιδιότητα Εθελοντή αφαιρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

10. Σε περίπτωση που Εθελοντής Ε-Δ τραυματιστεί κατά την άσκηση των εθελοντικών του καθηκόντων, παρέχεται σε αυτόν δωρεάν κρατική νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Αποζημίωση ή χορήγηση σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης περίθαλψη.

11.-(1) Κάθε εξαρτώμενο πρόσωπο Εθελοντή Ε-Δ ο οποίος, ενώ εκτελούσε καθήκον ή υπηρεσία που ανατέθηκε σε αυτόν με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου -

- (α) απεβίωσε λόγω πνιγμού ή τραύματος που υπέστη με οποιονδήποτε τρόπο·
- (β) τραυματίστηκε με οποιονδήποτε τρόπο και ως αποτέλεσμα του τραυματισμού αυτού απεβίωσε σε μεταγενέστερο χρόνο·
- (γ) απεβίωσε ύστερα από ασθένεια από την οποία προσβλήθηκε κατά την εκτέλεση καθήκοντος ή υπηρεσίας και η ασθένεια οφειλόταν άμεσα σε οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια συνυφασμένη με το εν λόγω καθήκον ή υπηρεσία·
- (δ) εξαφανίστηκε κατά την εκτέλεση του ανωτέρω καθήκοντος ή υπηρεσίας,

λαμβάνει αποζημίωση το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας αποφασίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση των δεδομένων της κάθε περίπτωσης που τίθεται ενώπιόν του.

(2) Εθελοντής Ε-Δ, ο οποίος κατέστη ανίκανος να ασκήσει τη συνήθη εργασία του ή οποιαδήποτε εργασία ένεκα τραυμάτων που υπέστη ή ασθένειας από την οποία προσβλήθηκε ενώ εκτελούσε καθήκον ή υπηρεσία που του ανατέθηκε δυνάμει των διατάξεων του παρόντος

Νόμου, λαμβάνει, κατά τη διάρκεια της ζωής του και, σε περίπτωση θανάτου του, λαμβάνουν τα εξαρτώμενα πρόσωπά του αποζημίωση, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας αποφασίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση των δεδομένων της κάθε περίπτωσης που τίθεται ενώπιόν του, λαμβανομένων υπόψη των απωλειών που ο Εθελοντής Ε-Δ υφίσταται λόγω των τραυμάτων που υπέστη ή της ασθένειας από την οποία προσβλήθηκε.

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου «εξαρτώμενο πρόσωπο» σημαίνει σύζυγο, τέκνο και γονέα Εθελοντή Ε-Δ που ήταν εξαρτώμενο από τις απολαβές του κατά τον χρόνο του θανάτου ή της εξαφάνισής του ή θα ήταν εξαρτώμενο κατά τη φυσική πορεία των πραγμάτων, εάν ο αποβιώσας ή εξαφανισθείς βρισκόταν στη ζωή ή δεν αγνοείτο και, σε περίπτωση που ήταν άγαμος, περιλαμβάνει αδέρφια τα οποία ήταν εξαρτώμενά του.

Παύση, αφαίρεση ή αναστολή ιδιότητας του εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

12. Με γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του ΚΣΕΔ αφαιρείται η ιδιότητα Εθελοντή Ε-Δ στις ακόλουθες περιπτώσεις, αφού προηγουμένως του δοθεί το δικαίωμα να προβεί σε γραπτές παραστάσεις εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την λήψη της απόφασης :

- (α) Σοβαρός λόγος υγείας που δεν επιτρέπει την εκτέλεση των καθηκόντων αυτού μετά την προσκόμιση ιατρικού πιστοποιητικού·
- (β) πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων αυτού κατόπιν σχετικής αξιολόγησης·
- (γ) μη συμμόρφωση με τις διαταγές και τις οδηγίες του ΚΣΕΔ κατά την εκτέλεση επιχειρήσεων Ε-Δ·
- (δ) ανάρμοστη και απρεπής διαγωγή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του· και
- (ε) μετά από επιθυμία του και υποβολή σχετικής αίτησης.

Έκδοση Κανονισμών.

13.- (1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, μετά από εισήγηση του Υπουργείου Άμυνας την οποία υποβάλλει σε συνεννόηση με το ΚΣΕΔ, να εκδίδει Κανονισμούς για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), Κανονισμοί δύναται να προβλέπουν για όλα ή οποιοδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Τον καθορισμό εντύπων για τη διαδικασία απόκτησης ιδιότητας Εθελοντή Ε-Δ.
- (β) τον καθορισμό των πιστοποιητικών/διπλωμάτων που πρέπει να κατέχουν τα πρόσωπα που αιτούνται την απόκτηση της ιδιότητας του Εθελοντή Ε-Δ.
- (γ) οποιοδήποτε άλλο τεχνικό θέμα είναι δεκτικό καθορισμού.

Έναρξη Ισχύος.

14. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Νομοσχέδιο με Τίτλο: «Ο περί της Συμμετοχής Εθελοντών σε Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης Νόμος του 2023»

Το Υπουργείο Άμυνας σε συνεννόηση και συνεργασία με το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ) ετοίμασε το εν θέματι Νομοσχέδιο με σκοπό τον καθορισμό νομοθετικού πλαισίου για τη συμμετοχή εθελοντών στο Σύστημα Έρευνας και Διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι διαδικασίες εμπλοκής εθελοντών στο Σύστημα Έρευνας και Διάσωσης καθώς και οι προϋποθέσεις απόκτησης της ιδιότητας του εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

3. Στα Εθνικά Σχέδια Δράσης καθορίζεται ότι ουδείς πλην αυτών, οι οποίοι καθορίζονται στον Ν. 5(III)/1994 – ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1994 δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης χωρίς την έγκριση του ΚΣΕΔ, πλην όμως δεν υφίσταται νομικό πλαίσιο που να ρυθμίζει την πιθανή συμμετοχή ακόμα και μετά την αναγκαία έγκριση.

4. Στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης επιβάλλεται να συμμετέχει προσωπικό το οποίο να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο και να διαθέτει την ανάλογη πείρα για να ανταποκριθεί στις αποστολές που ανατίθενται και πρωτίστως να μην θέτει τον εαυτό του σε κίνδυνο. Το υπό αναφορά Νομοσχέδιο θα διασφαλίζει τόσο το ΚΣΕΔ όσο και τα πρόσωπα που εθελοντικά συνεισφέρουν στις επιχειρήσεις του.

5. Με το Νομοσχέδιο εισάγεται επίσης ρητή πρόνοια με την οποία απαγορεύεται από πλευράς εθελοντών η διεξαγωγή ή η συμμετοχή σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης χωρίς την έγκριση του ΚΣΕΔ όχι μόνο ατομικά αλλά και ως μέλος Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης ή Σωματίου ή Εθελοντικής Ομάδας. Σε περίπτωση συμμετοχής σε επιχειρήσεις χωρίς την έγκριση του ΚΣΕΔ είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ΜΚΟ η ιδιότητα του Εθελοντή θα αφαιρείται.

6. Το υπό προώθηση Νομοσχέδιο ετοιμάστηκε και κατόπιν διαβούλευσης με τον τέως Επίτροπο του Πολίτη, ο οποίος είχε εκφράσει τη σύμφωνη γνώμη του για την περαιτέρω προώθηση του Νομοσχεδίου.

7. Το εν λόγω Νομοσχέδιο απεστάλη στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τον νενομισμένο νομοτεχνικό έλεγχο και μετά την ολοκλήρωση του νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, για έγκριση.

8. Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του στις 24.08.2023, ενέκρινε το πιο πάνω Νομοσχέδιο και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Άμυνας:

- (α) να το καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε Νόμο· και
- (β) να επιφέρει στο εν λόγω νομοσχέδιο οποιεσδήποτε τροποποιήσεις κρίνει σκόπιμες κατά το στάδιο επεξεργασίας και συζήτησής του στη Βουλή των Αντιπροσώπων, προ της ψήφισής του, άνευ επαναφοράς του στο Συμβούλιο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

18 Δεκεμβρίου 2023

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Απόσπασμα από τα Πρακτικά της Συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου Ημερομηνίας 24/8/2023

Νομοσχέδιο με τίτλο: Ο περί της Συμμετοχής Εθελοντών σε Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης Νόμος του 2023.

Αρ. Απόφασης

(Αρ. Πρότασης 937/2023).

1. Το Συμβούλιο αποφάσισε:
 - α) Να εγκρίνει το νομοσχέδιο με τίτλο: «Ο περί της Συμμετοχής Εθελοντών σε Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης Νόμος του 2023», αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στην Πρόταση ως Παράρτημα Α.
 - β) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Άμυνας:
 - i) Να καταθέσει το πιο πάνω νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για ψήφισή του σε Νόμο.
 - ii) Να επιφέρει στο εν λόγω νομοσχέδιο οποιοσδήποτε τροποποιήσεις κρίνει σκόπιμες κατά το στάδιο της επεξεργασίας και συζήτησής του στη Βουλή των Αντιπροσώπων, προ της ψήφισής του, άνευ επαναφοράς του στο Συμβούλιο, εκτός εάν κρίνει ότι, για συγκεκριμένους λόγους, απαιτείται εκ νέου η έγκριση του Συμβουλίου.
2. Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός του νομοθετικού πλαισίου, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διαδικασιών εμπλοκής εθελοντών στο Σύστημα Έρευνας και Διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και των προϋποθέσεων απόκτησης ιδιότητας Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

Πηνελόπη Παπαβασιλείου

**ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός του νομοθετικού πλαισίου, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διαδικασιών εμπλοκής εθελοντών στο Σύστημα Έρευνας και Διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και των προϋποθέσεων απόκτησης ιδιότητας Εθελοντή Έρευνας και Διάσωσης.

Γιώργος Α. Σαββίδης

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας

22 Ιουνίου 2023